

EL

ECONOMIA ■

El turisme de sol i platja, un dels motors econòmics, davant del canvi climàtic

TECNOLOGIA ■

Causes, símptomes i possibles tractaments de la nefrolitiasi o pedres al ronyó

MAGAZÍN Núm. 314

Divendres, 2 de febrer de 2024

**MARIA CARMER
ROCA**

“És un escàndol que en aquest país no coneguem més qui era Clotilde Cerdà”

ENTREVISTA

MARIA CARME ROCA

“Clotilde Cerdà, a més de virtuosa de l’arpa, va ser una pionera del feminisme”

Clotilde Cerdà era filla del gran urbanista Ildefons Cerdà, pare de l’Eixample de Barcelona. Però era molt més que això: concertista d’arpa de fama mundial, impulsora d’iniciatives per formar les dones, defensora de les llibertats i membre de la maçoneria. Ingredients per fer-la protagonista de la novel·la ‘Les illes interiors’ (Columna), de l’escriptora Maria Carme Roca, una de les autores de novel·la històrica en català de més èxit.

Text: Jordi Vilarrodà
Fotografia: Albert Llimós

Fa poc més de 25 anys que es dedica a escriure i ja ha publicat gairebé una setantena de llibres (aquest és el número 69!). Una feinada...

Sempre havia escrit, jo diria que des que vaig aprendre'n. Però una cosa és anar-ho fent pel teu compte, gairebé com a divertiment, i l'altra, voler publicar. I això va venir més tard. Ja tenia els 40 anys quan va sortir la meua primera novel·la. Des d'aleshores no he parat... i penso continuar.

A la portada d'aquest llibre, hi veiem una dona tocant l'arpa. I és que Clotilde Cerdà, nascuda l'any 1861, va ser coneguda primer de tot com a arpista. Una nena prodigi.

Que després va ser una jove brillant i una dona compromesa. Ara que l'he anat coneixent més, penso que és un escàndol que se la conegui tan poc. Perquè ella va arribar a dalt de tot: com a concertista la volia tothom, arreu del món. I érem al segle XIX, que no hi havia avions: amb trens, amb vaixells, i portant l'arpa, que no devia ser fàcil. La volia tothom, a la Clotildina, que era com li deien al principi.

Amb només 12 anys, i tal com es veu a l'escena inicial del llibre, fa concerts per a l'elit europea. L'elit social, però també amb els grans músics del moment que hi eren presents.

Parlem de Viena, en aquest cas. Una ciutat que ens remet a la música. Abans ja s'havia preparat, vivint a París. La seva mare, Clotilde Bosch, es pensava que tindria aptituds per a la pintura, com ella. Però de seguida es va adonar que la vinculació principal de la Clotildina era amb la música. Amb 12 anys es va estrenar a nivell podem dir mundial, en un acte d'homenatge a Miguel de Cervantes. Va ser quan la reina Isabel II d'Espanya va pensar que Cervantes se li adiria com a nom artístic, i abans l'escriptor Victor Hugo ja l'havia rebatejada com a Esmeralda. De manera que el seu nom artístic, a partir d'aquell moment, no va ser Clotilde Cerdà, sinó Esmeralda Cervantes. També sembla que va ser, aconsellada per la mateixa Isabel II, per desvincular-la de la figura del seu pare.

Era filla il·legítima d'Ildefons Cerdà, fruit d'una relació extramatrimonial de la mare. En una escena de la novel·la vostè fins i tot explica com ella fa càlculs amb la seva data de naixement, intentant buscar una esclatxa que li permetés dir que era filla natural de l'enginyer i urbanista. Volia ser filla de Cerdà! La va condicionar, això?

Segur. Té 3 anyets quan els pares se separen. Ildefons Cerdà sap que Clotilde no és filla seva, ho confirma perquè la seva mateixa dona li ho diu. A aquella edat, i sobretot una persona com ella que és tan llesta, ja s'adona que allà hi passa alguna cosa. Sempre va estar vinculada al seu pare, però en la distància. Que fos una figura tan eminent, la va marcar.

Els genis no sempre són bons pares de família. Cerdà era un home bolcat en els seus projectes i les seves idees socials, més que en la família.

Les tres filles grans que tenia estudiaven en un centre per a senyorettes a prop de París. No va ser bon espòs ni bon pare, no. Però també ens hem de situar en l'època, al segle XIX. Ell entenia que ja feia prou mantenint la família. Se'n cuidava, i estaven materialment atesos. Però ell estava abocat als seus grans projectes, que no es limitaven a l'Eixample de Barcelona, i la família ocupava un paper secundari. La seva dona, però, no ho va admetre: també volia fer la seva vida.

Però Clotilde és més que una virtuosa de l'arpa, i en això posa l'accent la novel·la. Hi ha un moment que el seu projecte principal a la vida és donar formació cultural a les dones. Crearà a Barcelona l'Acadèmia de Ciències, Arts i Oficis per a la Dona.

Això és molt possible que sigui influència del pare. Aquest home que quan va fer l'Eixample de Barcelona volia crear una ciutat més igualitària i

“Ildefons Cerdà sap que Clotilde no és filla seva. Ella té 3 anys quan els pares es separen. Sempre estarà molt unida al seu pare, però en la distància. Que fos una figura tan eminent, la va marcar”

assequible per a tothom. La mare també, perquè quan era a París havia viscut la revolta de la Comuna. Tot això la va fer una dona que avui en diríem més progressista, més avançada.

Ser de la maçoneria formava part també d'aquest ideari?

La mare era maçona. Segurament, Cerdà també, pels indicis que tenim. Tot encaixa. I sí, com esmentava vostè, ella es va dedicar molt a la docència. L'acadèmia de Barcelona la va crear precisament per poder ajudar les nenes i noies de classe humil. Amb un professorat esplèndid. Pensi que hi havia gent com el dramaturg Frederic Soler Pitarra, l'escriptor Antoni Opisso, la metgessa Dolors Aleu... la millor gent de la cultura del moment. Perquè les nenes poguessin aprendre no només per ser mestres o infermeres, que això ja ho feien, sinó també coneixements més tècnics. Els ensenyaven càlcul mercantil, per exemple. Coneixements pràctics perquè poguessin treballar i decidir per elles.

Podríem dir que Clotilde Cerdà va ser una feminista avant la lettre, una pionera en l'afirmació dels drets de les dones?

Per descomptat. El que passa és que era un feminisme diferent al que entenem ara, més adequat al segle XIX. Però sí que en tot moment va lluitar per defensar les dones. I els homes també, en altres aspectes: va treure gent de la presó, va lluitar contra l'esclavitud... pensi que havia anat a tot arreu, i a llocs com Cuba això encara era vigent. Són principis maçònics també. Se la pot considerar feminista, sí.

A Verdaguer: “Un país en què a la dona només se li ensenya coqueteria”

“Quants sofriments vaig passar amb la fundació de l'acadèmia, una obra grandiosa que havia de donar tants grans fruits, sobretot en un país en què a la dona només se li ensenya coqueteria!”. Ho escriu Clotilde Cerdà l'any 1888 en una carta. El destinatari és, ni més ni menys, que el poeta Jacint Verdaguer, que no trigarà gaire temps a experimentar en la pròpia persona el rebuig dels poderosos. Mentre havia estat una nena prodigi i una jove virtuosa de l'arpa, Clotilde Cerdà rebia atencions i lloances. Quan intentava millorar la societat, es trobava incomprensió.

Venia de triomfar. La seva mare, Clotilde Bosch, hauria volgut que s'inclinés per la pintura, com ella. Però Clotilde excel·lia en la música. Tocar amb l'orquestra de Richard Strauss a Viena, només amb 12 anys, no ho hauria fet qualsevol. Va viatjar per tot el món fent concerts. I no només a Europa: Xile, el Brasil, Mèxic, Turquia, Egipte, el Japó, Filipines... Va tocar davant del papa Lleó XIII i davant del president dels Estats Units Grover Cleveland. Una estrella mundial, en una magnitud que no ens podem imaginar per a l'època. L'any 1880, va ser a Tenerife per fer-hi un concert, i es va enamorar de les Canàries. Allà es va retirar, havent marxat d'una Barcelona que no la va valorar ni entendre. I és on va morir, a Santa Cruz de Tenerife, l'any 1926.

Arturo Carretero: Esmeralda Cervantes
 Xilografia. La Ilustración Española y Americana

OPINIÓ

Josep Burgaya

DES DE FORA

El debat de la immigració

El tema de la immigració ha saltat a la política catalana i, probablement, no de la millor manera. Òbviament, és bo que el tema sigui a l'agenda política, que se'n parli, però no sembla que hi arribi de la millor manera. Tractar-ho com a "problema" no és una bona manera d'enfocar-ho, i encara menys les expressions de xenofòbia o de supremacisme. Tampoc, abusar de la feblesa per imposar condicions laborals i salarials injustificades. La globalització va forçar els estats nacionals a obrir les seves fronteres al capital, la informació, els béns i serveis, però també les persones. Els països són com contenidors perforats on la imatge idíl·lica d'acollir contingents "necessaris" es veu desbordada per la realitat. L'obertura del teló d'acer, l'ampliació de la Unió Europea i les rutes de refugiats a través de la Mediterrània per a la classe mitjana social el país és una fortalesa que cal defensar davant "intrusos". Estranys que es filtren de totes maneres i que són vistos com el Cavall de Troia de la nostra identitat. Neix la por de la massa de migrants, que es concreta una *classe perillosa* que pertorben l'ordre, la cultura i que són mantinguts per l'Estat social. Els nouvinguts, per sobreviure, es tanquen al seu entorn i, així, continuaran sent un cos estrany al nostre propi país. Mentrestant, els mateixos als quals no agrada la immigració es beneficien d'ells en un devaluat mercat de treball.

La mirada xenòfoba que veu els immigrants com uns competidors per uns recursos escassos, des de l'11 de setembre del 2001, es barreja amb una por latent a l'islam. Una religió amb barreres innegociables i que, en la seva dimensió

més radical, s'ha cuidat molt de sostenir i augmentar aquest temor. La distància cultural, també la cultura religiosa, provoca un gran allunyament d'una part significativa del món occidental cap a l'islam. Lògicament, no es distingeix entre àrab i musulmà, entre laics i religiosos, entre gihadistes i gent que viu la seva religió respectant les altres confessions. Tampoc no es distingeix entre faccions religioses, moltes de les quals tenen una gran dissintonia entre elles. La percepció de la població autòctona sempre és que

En les darreres dècades ha aparegut un nou racisme centrat en les amenaces a la identitat nacional

hi ha molts més àrabs dels que realment hi ha a Europa. De fet, hi viuen entre 16 i 18 milions de musulmans que formen part de famílies provinents de la immigració. Pels 450 milions de persones de la Unió Europea, això representa menys del 5% del total. El discurs reaccionari sobre la "gran substitució" no té cap base.

Si la gent s'aferra a la noció d'un *nosaltres* comú, el dubte és quin *nosaltres* es pot configurar en un medi multicultural. Per això en les darreres dècades ha aparegut un nou racisme, el qual més que centrar-se a degradar el migrant de manera directa i oberta, se centra en les amenaces culturals que aquest representaria en relació amb la identitat nacional.

Formes suaus i descafeïnades per mantenir la mateixa prelatura i les pulsions xenòfobes. Les polítiques tendents a la contenció dels moviments migratoris, en la mateixa línia, s'anomenen *nativistes*, i alimenten la vella idea que a cada nació correspon un poble i una cultura. Tot i això, seria un error de percepció greu a llarg termini atribuir que el nacional-populisme és simplement un refugi de racistes i gent que es deixa portar per una por irracional a allò diferent. És una forma, per més inadequada que ens sembli, d'expressar malestars profunds que no poden canalitzar a través de la democràcia liberal més convencional. Una evidència de crisi del sistema. Les preocupacions pels canvis culturals són tant o més importants que les preocupacions de caire econòmic.

Hi ha una gran dificultat per desmuntar els mites interessats que es construeixen sobre la immigració. En un informe de l'OCDE, ja del 2013, s'arribava a la conclusió que, a la Gran Bretanya, cada llar d'immigrants contribuïa a les arques públiques, de mitjana, 2.000 lliures més del que rebia a les prestacions. Ara bé, és cert que la desigualtat global impulsa les migracions molt més enllà de la demanda de treball al món occidental a causa de l'envelliment de la població. Com més s'ampliï la bretxa, més grans seran els contingents i la pressió per accedir a Europa. Segons el sociòleg François Dubet, a França hi ha al voltant d'un 10% d'immigrants. A les enquestes d'opinió la percepció de la ciutadania és que s'ha arribat a més del 30%. La proporció dels que estimen que a França hi ha massa estrangers ja s'acosta al 70%. A la crisi de confiança general, se li uneix la desconfiança envers els altres. La inquietud es transforma en por quan gairebé el 60% de la població tem caure en la pobresa.

Carles Duarte

Cròniques de Trístia

El nom de Trístia ens remet a l'obra escrita amb aquest títol pel poeta Ovidi durant el seu exili a Tomis, quan hi va ser desterrat per l'emperador August. Però al llibre de Quim Curbet *Cròniques de Trístia* l'autor hi amaga el nom de la Girona sota el franquisme. No hi ha un desplaçament geogràfic, sinó el retrat d'una època identificada per la grisor asfixiant de la dictadura. En aquest volum, Quim Curbet hi construeix un mosaic de relats amb personatges que s'encreuen i contribueixen a aportar una imatge representativa d'aquell temps. Nascut l'any 1959, entrellaça en els seus textos els records personals amb les seves lectures i amb els testimonis orals de la postguerra. Curbet escriu a *Cròniques de Trístia*: "Recordar probablement és la tasca més feixuga de l'ésser humà, no tothom en sap, no tothom pot, no tothom vol recordar." Editor, escriptor i fotògraf, Curbet introdueix cada un dels relats amb una

il·lustració seva que ens ajuda a situar-nos-hi. A cavall entre la realitat i la imaginació, Quim Curbet ens ofereix unes *Cròniques de Trístia* escrites amb un estil convincent i una prosa de qualitat, que transmet amb precisió el pensament que les il·lumina. Amb el seu característic sentit de la ironia, aconsegueix acostar-nos d'una manera vívida i amena perfils representatius de l'època, des de sacerdots a funcionaris, en un fris on queden reflectits comportaments característics i valors dominants. El llibre s'inicia amb l'episodi de l'afusellament el 15 de març de 1939 del periodista i escriptor Carles Rahola, un home profundament civilitzat assassinat, com tants durant la guerra i la postguerra, d'una manera arbitrària. Però tot seguit va endinsant-se en figures anònimes que, amb traços intensos, en mans de Quim Curbet, aconsegueixen densitat humana. Des de les peripècies d'un nen apassionat del futbol que acaba conver-

tit en un heroi efímer a un mecànic que recupera després de la guerra la seva moto que s'havia endut un militar per fugir o l'anomenada de les patates amb suc de la fonda de dues vídues. Hi desfilen monges i prostitutes, un fabricant de globus terraquís, un mossèn que dispara a la tempesta, un que s'amaga en una cabana per por de represàlies franquistes, una nena que vol dur tant sí com no la seva carta als Reis de l'Orient, un gat negre que en diuen Ròmul... Quim Curbet hi aconsegueix, per la ràpida successió d'esdeveniments i amb un fi humor negre, atrapar la nostra atenció. Ens trobem davant de la caiguda d'una campana per l'acció dels corcs en la biga que la sostenia, l'explosió d'una bomba mig soterrada, una inundació per un aiguat de tardor, l'arribada i la instal·lació dels primers telèfons o els incidents provocats pels problemes digestius d'un ruc durant una representació de la Passió. L'ambientació de les històries és del tot reeixida i hi reconeixem objectes singulars conservats al tresor de la catedral o l'escultura de l'àngel que en presideix el campanar.

LLIBRES

NOTES DE LECTURA

Joan Cuscó i Clarasó

Cap on anem?

Com bé diu el subtítol del llibre, Peter Sloterdijk es replanteja el vell mite de Prometeu analitzant la perspectiva tràgica (o dual) del foc amb relació a la vida humana i el seu desplegament. D'un foc que serveix per cuinar però també per destruir la natura. D'un foc que ens humanitza però que ens destrueix. D'un foc que fou un regal enverinat (com tot el que té valor). I és que els humans som uns incendiaris, diu Sloterdijk. I disfressem la nostra capacitat (i obsessió) de destrucció al·ludint al mite del progrés i de l'avenç de la civilització.

El llibre estudia com el foc i l'energia que en prové han estat cabdals des dels temps antics i fins als nostres dies i han determinat sistemes de valors, formes de relacions i relacions econòmiques i d'esclavatge. Explica des de l'aparició del concepte de sostenibilitat fins a com hem arribat a una societat en què existeixen els "sistemes fòssil-parasitaris" (com l'Àrabia Saudita, l'Iran i Rússia). És a dir: els "despotismes del petroli i del gas de l'est i del sud" a qui fa "por l'emancipació de les seves poblacions".

El llibre es divideix en cinc apartats amb el fil conductor de la nostra relació amb la natura i amb les energies del foc.

Ara bé, val a dir que els dos primers són de bona erudició i se'ls nota molt ben païts, mentre que, per contra, els dos següents semblen més improvisats i no acaben de portar-nos fins al fons d'algunes de les qüestions que s'hi plantegen. Amb tot, aquest és un llibre per pensar i per repensar. Per pensar-nos i per repensar-nos. I ofereix una perspectiva enriquidora sobre el mite del progrés de la humanitat que sustenta els nostres sistemes econòmics i polítics, a través dels quals ens hem convertit en "consumidors de mercaderies supèrflues". I en mentiders compulsius i professionals incapaços de veure com destruïm i anorream la vida del planeta i, amb aquesta, la nostra. I és que el model actual de *civilització* ha fet que el 2021 s'extraguessin i es cremessin més de 8.100 milions de tones de carbó mineral (la meitat dels quals a la Xina), 4.300 milions de tones de petroli i 4000 milions de metres cúbics de gas.

La perspectiva narrativa i crítica de Sloterdijk té la gràcia de construir-se a partir del mite de Prometeu i de l'energia que necessitem i consumim de manera desaforada. De l'energia que ens va consumint com a humans i com a planeta. I així és com ens porta envers la pregunta fonamental: hi hagut un veritable procés d'alliberament? L'energia i la tecnologia ens han fet més lliures?

EL PENEDIMENT DE PROMETEU. DEL REGAL DEL FOC A L'INCENDI PROVOCAT

Autor: Peter Sloterdijk

Editorial: Arcàdia

Lloc i any d'edició: Barcelona, 2023

Pàgines: 108

NOVETATS EDITORIALS

'La mestra i la bèstia'

Imma Monsó
Anagrama Llibres

Portem aquí la novel·la d'Imma Monsó després que hagi guanyat el Premi Òmnium a la millor novel·la publicada l'any 2023. "És una recreació del motiu de la bella i la bèstia d'alt voltatge literari, de lectura apassionant per la trama que desplega i per la caracterització acolorida dels personatges que envolten la figura principal", afirma el jurat. I nosaltres no el contradirem.

'Sotto voce'

Gal Gomila
La Campana

Aquesta novel·la va ser finalista de l'edició de l'any passat del Premi Ramon Llull. Un *thriller* ambientat a la Catalunya rural en què una inspectora dels Mossos investiga el misteriós assassinat d'un músic i va més enllà del seu deure. S'hi barreja una trama familiar amb les rancúnies que comporta, un nen que es crea el seu món particular i una casa maleïda, la Casa dels Llamps.

'El crim del monestir'

Miquel Fañanàs
Columna

El punt de partida és ben real i està documentat: la matinalada del dia 24 d'abril de l'any 1622 una explosió va destruir part de les dependències del monestir de Sant Esteve de Banyoles i va matar-ne l'abat. Però qui podia tenir motius per fer aquest atemptat? Fañanàs ens introdueix dins del monestir perquè ho vegem amb els ulls d'un nen de família humil que hi ingressa.

'La llum deshabitada'

Antoni Tàpies Barba
Pagès Ed.

De poeta a poeta. Jordi Llavina ha cregut que valia la pena conèixer l'obra d'Antoni Tàpies Barba, gallerista d'art i fill del famós pintor. Però poeta, també, un dels més interessants de la generació dels anys 70. Va passar un temps sense escriure i fa dos anys va tornar. Aquest volum recull una antologia necessària de la seva obra escrita entre l'any 1973 i l'actualitat.

'No mataràs'

Bernat Dedéu
Fragmenta Ed.

Fragmenta segueix la sèrie de llibres dedicats als deu manaments, cada un dels quals a càrrec d'un autor. El filòsof Bernat Dedéu ens porta a reflexionar sobre *No mataràs*, potser el manament que ara mateix tindria més consens arreu del món... encara que no se'n faci cas. I també ha sortit *No cometràs adulteri*, manament molt més discutible, amb reflexió de la poeta Blanca Llum Vidal.

LLENGUA

EL 9 DE GLOSSA

4

Vanesa Amat Castells

Llengua oral en la infància, més enllà de la comunicació

Dominar la llengua oral, més enllà d'un aspecte comunicatiu, és rellevant per a la construcció del pensament i també per a l'aprenentatge d'habilitats com la lectura. Convé promoure les converses en diferents situacions i el contacte amb la literatura oral (joc de falda, poesia, endevinalla, refrany, conte, etc.), creant vincles entre infants, adults i paraules, afavorint l'adquisició de lèxic precís, l'ús d'estructures sintàctiques complexes, la capacitat d'atenció i concentració i la creació d'un imaginari ric.

FREEPIK

En els darrers mesos han aparegut als mitjans de comunicació notícies relacionades amb el baix nivell de comprensió lectora dels alumnes de primària, a propòsit dels resultats més recents de les proves PISA, i també l'alerta d'algunes mestres que manifestaven haver detectat retards en l'adquisició de la llengua, així com un cert empobriment del lèxic i de les estructures lingüístiques de la mainada. Un dels aspectes que intervé en l'aprenentatge de la lectura és, precisament, el domini de la llengua oral i tot el que implica en el desenvolupament del pensament. Alguns problemes de llengua oral són

conseqüència dels canvis en els estils de vida de les famílies, del poc temps dedicat a parlar amb les criatures en diferents contextos, en què s'han prioritzat altres tipus de propostes formatives o lúdiques, i del poc contacte dels infants amb manifestacions literàries riques en lèxic i expressions. També els adults hem perdut referents de la tradició oral; d'alguna manera s'ha estroncat la transmissió d'una literatura que enriqueix la llengua més enllà del seu ús comunicatiu i nodria un imaginari propi.

Cal tenir present que augmentar el domini de la llengua oral (diversitat de vocabulari i riquesa d'estructures lingüístiques) ajudarà a comprendre els textos. Alguns dels estudis, recollits al llibre *Els beneficis de la lectura en veu alta* de Bueno, Forés i Ruiz (Enciclopèdia, 2023), estableixen que per llegir s'usen xarxes neuronals que estan dissenyades per a altres funcions, entre les quals es troben les de la parla, i, també, que els infants que entre 3 i 4 anys detecten les rimes i gaudeixen del joc sonor dels mots tenen, més endavant, una millor adquisició de la lectura.

Així doncs, convé compartir poemes, endevinalles, etc. amb els infants i no deixar de llegir-los narracions en veu alta perquè puguin adquirir un vocabulari i unes estructures sintàctiques poc freqüents en la seva quotidianitat i que, en canvi, es trobaran als textos escrits. Aquestes pràctiques també afavoreixen la capacitat d'atenció, ajuden a fer visibles els processos lectors, com l'elaboració d'hipòtesis, i a copsar ironies per gaudir de textos cada vegada més complexos. A més, cal no oblidar-ho, són moments valuosos per crear vincles afectius.

Una col·laboració de:

Glosa-Grup de recerca en lingüística aplicada, didàctica i literatura (UVic-UCC)

EL 9 ETS I UTS

314

Per Carnaval tot s'hi val!

Aquest refrany tan conegut és la mostra que aquests dies la gent s'allibera. I de quina manera! Tradicionalment durant el Carnestoltes o el Carnaval –tant una paraula com l'altra són correctes en català– hi havia més llibertat i es trencaven moltes regles socials i religioses. Calia aprofitar l'ocasió per fer tot allò que després, durant la Quaresma, no es podria fer.

És per això que ens disfressem del que ens ve de gust: de *supermans* o *superwomans*, d'àngels i de dimonis, de pirates, de bruixes i bruixots, de prínceps i princeses, d'arlequins, de xarlots, de tota mena de personatges famosos o fins i tot de fruita ben variada. Totes les disfresses –no pas *disfraços*– són benvingudes, algunes amb més encert que d'altres. No hi poden faltar els antifàços, les caretes o les màscares. Al final de la festa es crema el rei

Carnestoltes, que és un ninot vestit de roba que els dies de Carnaval es posa penjat al balcó i es crema el darrer dia.

A més, el Carnaval s'associa amb menjar gras i proteínic: són típiques les coques de llardons i les botifarres d'ou, que es mengen el dijous de Carnaval, o més conegut com a Dijous Gras o també Dijous Llarder –“El Dijous Llarder botifarra menjaré” o “El Dijous Gras botifarra fins al nas”. Aquest dia també se sol menjar truita, tant si és de patata com de botifarra.

Us animem a seguir aquesta secció i us convidem a fer-nos arribar consultes i comentaris a través de vic.ass@cpnl.cat

Oficines i serveis:
granollers@cpnl.cat
ripolles@cpnl.cat
vic@cpnl.cat

www.cpnl.cat/xarxa/cnlosona/

MÚSICA

EL CLÀSSIC

Jaume Espuny

THE HOLLIES 'For Certain Because' EMI, 1966

L'aparició dels Beatles va provocar que sorgissin a Anglaterra una allau de grups que tocaven beat. The Hollies és un dels que van excel·lir més. El primer disc el van gravar el 1964 i un parell d'anys després, a finals del 1966, gravaven ja el novè, això se'n diu anar per feina. Era aquest *For Certain Because*, probablement un dels millors del grup. Per cert, la casa discogràfica era EMI, la mateixa dels Beatles. *For Certain Because* va ser el primer àlbum dels Hollies en què totes les cançons eren originals seves. Fins llavors havien gravat moltes versions del rock més clàssic. Els compositors, el cantant Allan Clarke i els guitarristes Tony Hicks i Graham Nash, també cantants en alguns temes. El disc sona diferent als anteriors, molt més sofisticat, amb arranjaments més complets i amb força influència del folk-rock. La marca de la casa són les harmonies vocals, però les guitarres sonen la mar de bé. De les 12 can-

çons destaquen "Pay You Back With Interest", "Clown" i "It's You", però l'estrella del disc és "Stop! Stop! Stop!", amb un banjo molt potent, que va ser un èxit a mig món. Al cap d'un parell d'anys, un dels líders, Graham Nash, va abandonar el grup i se'n va anar a viure a Califòrnia. Allà va conèixer David Crosby i Stephen Stills i va néixer el supergrup més famosos de la història: Crosby, Stills, Nash & Young. Però això ja és una altra història.

NOTES

Lluís Gavaldà publica la primera cançó sense Els Pets

Que ningú s'espanti. Hi ha Pets per anys. Aquest 2024, però, aprofitant que el trio de Constantí fa una aturada tècnica, el seu cantant, Lluís Gavaldà, ha gravat i penjat a les xarxes la primera cançó en solitari. Bé, en solitari tampoc. L'ha gravat al costat de Joan-Pau Chaves, teclista precisament d'Els Pets des de ja fa més de dues dècades.

Gavaldà i Chaves fa més de tres anys que fan concerts a duet plegats (en porten una quarantena) i fa uns dies van fer un pas endavant publicant la seva primera peça inèdita. Es diu *Meva* i és un cant "Iluminós i decidit a l'empoderament femení i al mateix temps una denúncia a les relacions tòxiques i asfíxiques". La lletra és de Gavaldà i

la música és de Chaves. Amb aquesta estrena discogràfica, el duet inicia una gira que s'ha batejat amb el nom de "Sona la cançó", basat en el llibre homònim publicat per Gavaldà fa un parell d'anys. En aquest espectacle s'hi barregen peces conegudes i també amagades del cançoner d'Els Pets amb cançons alienes que les han inspirat. Ara, també hi sonarà *Meva*, el seu primer tema propi. I l'any 2025

que ningú pateixi. Tornaran Els Pets, el grup més llonge del pop català.

EL TEST Enric Carbonell

Primer instrument que vas tocar? El baix. **Primer grup/coral del qual vas formar part.** Els Thímids's. **Primer concert en directe?** Amb els Thímids's a la Trona. **Primer disc que et vas comprar?** *Abraxas*, de Santana. **Quants discos tens aproximadament?** No els he comptat mai, però diria que uns 2.000. **Salva'n tres.** *Sketches for My Sweetheart the Drunk*, de Jeff Buckley; *Blood Sugar Sex Magik*, de Red Hot Chili Peppers, i *Live Another Rockaz Moment*, de Morgan Heritage. **Grups o músics de capçalera.** Frank Zappa i Led Zeppelin. **Un concert (com a públic) per recordar.** Ramones al Palau d'Esports de Barcelona l'any 1989.

NOVETATS DISCOGRÀFIQUES

Jordi Sunyer

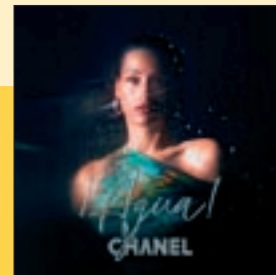
EL ÚLTIMO DE LA FILA 'Desbarajuste piramidal'

Un dels regals que més va triomfar aquest passat Nadal va ser *Desbarajuste piramidal* (goita, m'ha sortit un rodolí), un disc ideal per a nostàlgics amb ganes de reviu els grans èxits d'un dels grups més importants de l'escena ibèrica de finals del segle passat. 25 anys després d'haver plegat veles, el duet format pels amics Manolo García i Quimi Portet es va retrobar per regravar 24 dels seus *hits* i el resultat és excel·lent. Sonen més contemporanis però continuen sent atemporals. Divertiment o invent per fer bullir l'olla de cara a un retorn? Jo aposto pel primer...

MUSHKA 'SexySensible'

Darrere de Mushka s'hi amaga Irma Farelo i Solé, una de les quatre filles de l'actor i presentador Eduard Farelo. Una de les seves germanes, per tant, és la cèlebre Bad Gyal i una altra és la Greta, la seva germana bessona, que sovint li fa de corista i forma part de l'equip als directes. Ara que ja estem situats, dir que Mushka té només 20 anys i que *SexySensible* és el seu segon disc, on explora una relació d'amor lèsbic des dels dos costats, el sexy i el sensible, a base de música urbana amb alguna balada però també ritmes ballables i festius.

CHANEL 'Agua'

Chanel Terrero és una jove d'Olesa de Montserrat que va saltar a la fama després de representar l'Estat espanyol al festival d'Eurovisió l'any 2022. I un parell d'anys després, finalment publica un primer disc on busca seguir l'estela de grans dives del pop que a part de cantar també saben ballar com Janet Jackson o Britney Spears. A l'àlbum hi ha alts i baixos però alguns temes com l'inicial *Clavaïto* o la balada final, *Agua*, tenen números per sonar fort a les radiofórmules. I sí, també hi ha l'eurovisiu *Slo-Mo*.

ELS MILLORS MINUTS DE LA NOSTRA VIDA

Jordi Remolins

Un brillant punt de partida

A principis dels anys setanta, el cinema nord-americà estava evolucionant cap a noves formes d'expressar-se, no tan acadèmiques com s'havien conegut fins aleshores. Woody Allen, Martin Scorsese i Francis Ford Coppola estaven en la posició de sortida per consolidar unes trajectòries que, cadascú amb el

seu estil, han perdurat fins a l'actualitat. Precisament Coppola, en el paper de productor, va ser qui va esperonar George Lucas, una altra pedra angular del cine comercial de les pròximes dècades, a dirigir una joia de culte, finançada amb menys d'un milió de dòlars, i que està considerada com una de les pel·lícules més rendibles de la història del cine: *American Graffiti*.

Però si alguna cosa ens interessa més aviat poc als aficionats al setè art són els beneficis que els grans estudis treuen de les seves produccions. En aquest cas qui va apostar per donar una mica de corda al projecte va ser Universal, que encara ara li està traient suc. *American Graffiti* va suposar també la primera experiència d'actors com el també director Ron Howard, o el secundari Harrison Ford. Tampoc és que tinguessin massa experiència Richard Dreyfuss o Bo Hopkins, aquests sí protagonistes. I, tot i això, la jugada els va sortir rodona.

Si una cosa he envejat sempre de la iconografia

nord-americana són les festes de graduació. Als anys vuitanta, a Ripoll, el que més s'hi acostava eren les festes de l'estudiant. Les fèiem al Master's i consistien en un pilot d'adolescents amb les hormones descontroladíssimes anant amunt i avall per aquell local més aviat estret, mentre els Modern Talking

o Baltimore impedièien que en cas d'haver-nos atrevit haguéssim pogut –parlo per mi, evidentment– establir cap mena de diàleg amb persones de l'altre sexe. *American Graffiti* tracta precisament de la nit de finals d'estiu en què un grup de joves deixa enrere la joventut per entrar de ple en l'etapa adulta de la seva vida. El ball, els bars, els trajectes amb cotxe per la població de Modesto, el despertar del sexe, l'autocine o un locutor de ràdio que respon al nom de Wolfman Jack són els punts suspensius sobre els quals transcorre una jornada nocturna abans de marxar cap a la universitat, l'exèrcit o bé continuar ancorats a la vida laboral del municipi. La nostàlgia d'una època pretèrita –se situa a inicis dels seixanta– i sobretot una banda sonora que és una col·lecció definitiva de *hits* del rock'n'roll, el doo wop i el rockabilly, converteixen aquesta pel·lícula en un salvavides infal·lible enfront de les miserables pèrdues de temps que van suposar les comèdies d'estudiants de les futures dècades.

Dijous 2 d'agost de 1973

George Lucas estrena la seva segona pel·lícula, 'American Graffiti'

SALUT

Eva Remolina / AMIC

La nefrolitiasi o pedres al ronyó

Els càlculs renals, també coneguts com a nefrolitiasi o pedres als ronyons, són petites masses formades per minerals i sals que es desenvolupen dins dels ronyons o altres parts del tracte urinari. Aquests càlculs poden causar molèsties considerables i afectar la funció dels ronyons. Solen formar-se quan hi ha un desequilibri en les substàncies que formen l'orina. Les principals causes inclouen:

■ MANCA D'HIDRATACIÓ

La manca d'aigua pot concentrar les substàncies en l'orina, facilitant la formació de càlculs.

■ DIETA RICA EN SALS I PROTEÏNES

El consum excessiu de sodi, calci i proteïnes, especialment de carns vermelles, pot contribuir a la formació de càlculs.

■ FACTORS GENÈTICS

Algunes persones tenen una predisposició genètica a desenvolupar càlculs renals.

■ INFECCIONS URINÀRIES RECURRENTS

Les infeccions poden afavorir la formació de càlculs.

■ ALTRES ESTATS MÈDICS

Malalties com la gota o altres trastorns metabòlics poden augmentar el risc de sofrir de càlculs.

Els símptomes dels càlculs renals poden variar, però sovint inclouen:

■ DOLOR AGUT

Molèstia intensa a la part baixa de l'esquena o al costat, que pot irradiar cap a l'abdomen o l'inguinal.

■ HEMATÚRIA

Presència de sang en l'orina.

■ NÀUSEES I VÒMITS

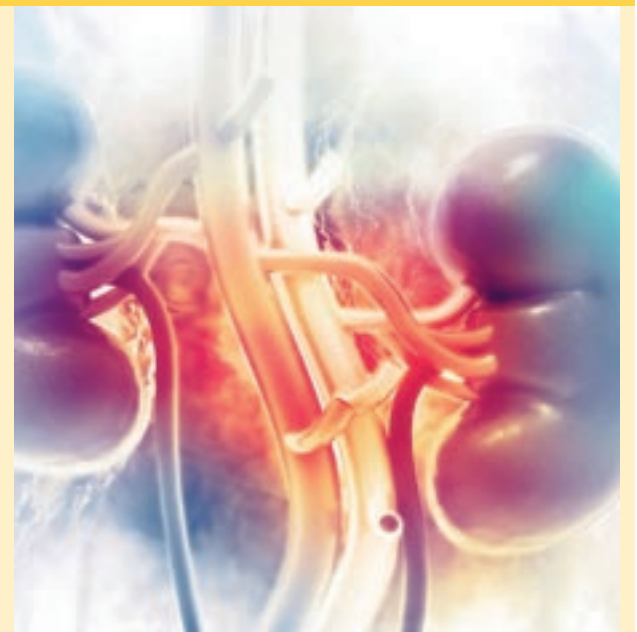
Acompanyats sovint de dolor intens.

■ MICCIÓ DOLOROSA

Experimentar dolor o molèsties en orinar.

TRACTAMENT

En cas de càlculs renals ja presents, el tractament pot variar des de l'observació fins a procediments mèdics o quirúrgics, depenent de la grandària i la ubicació del càlcul. Algunes de les opcions inclouen:

■ TERÀPIA AMB ONES DE XOC

Onades de xoc per descompondre els càlculs en fragments més petits.

■ LITOTRÍCIA URETEROSCÒPIA

S'insereix un tub prim en la uretra per treure o trencar els càlculs.

■ CIRURGIA

En casos més greus, pot ser necessària una intervenció quirúrgica per extreure els càlculs.

ECONOMIA

ELS PARQUETS

Joan Carles Arredondo / @joancarredondo

ADVERSITATS CLIMÀTIQUES

Successius estudis venen a corroborar que la dependència econòmica del sol i platja en el turisme –i del turisme en l'economia en general– acabarà comportant un problema. Dependre del clima és dependre de l'atzar. I l'atzar està cada vegada més en contra. Amb el canvi climàtic, les temperatures tendeixen a pujar i l'excessiva calor és un argument d'un contingent gens menyspreable de turistes potencials per desistir de visitar un determinat territori. Algun estudi fins i tot quantifica aquest contingent. Amb un augment de temperatura que arribi a tres graus respecte de la mitjana habitual, les costes mediterrànies arribarien a perdre fins a un 10% de turistes en temporada alta.

Una dada genèrica ajuda a entendre fins a quin punt aquesta fita seria greu: el turisme explica un 70% del creixement del producte interior brut (PIB) a l'Estat aquest 2023. Dit d'una altra manera, sense el sector turístic el PIB espanyol hauria crescut un 0,8% el 2023 en comptes del 2,4% que auguren les dades del Banc d'Espanya. Qualsevol alentiment que es produeixi en el sector turístic incidirà en el creixement econòmic general si, com seria desitjable, no es comencen a fer esforços per reduir la dependència d'una activitat que representa el 12,8% de l'economia de l'Estat (un pes similar, per cert, al que té a Catalunya).

L'alerta sobre la potencial reducció del turisme en un 10% en un cas de pujada extrema de les temperatures, que no seria un fenomen estrany si es tenen en compte les onades de calor dels últims estius, el posa un informe del Joint Research Centre, un organisme vinculat a la Comissió Europea. És cert que és el supòsit més extrem i que afectaria principalment les destinacions de sol i platja, però la previsible reducció de visitants es planteja com un dels grans reptes que ha d'afrontar el sector turístic en els anys vinents. I és un repte no només per l'augment de temperatures, sinó per un seguit d'afectacions també vinculades al canvi climàtic, com l'augment de la despesa energètica i de consum d'un bé cada vegada més escàs com l'aigua. Els auguris de l'informe de la Comissió Europea assenyalen que el turisme buscarà en un futur destinacions menys caloroses nord enllà, on sí que s'espera

un creixement de visitants de l'ordre del 5% en detriment dels enclavaments turístics del sud europeu, com Catalunya.

A la vista d'aquest informe, el servei d'estudis de CaixaBank va analitzar si l'escenari porta camí de complir-se. A partir de les dades disponibles per l'entitat, bàsicament l'ús de les seves targetes, es va determinar que, dins de l'Estat, ja s'està detectant un canvi de tendència. És cert que les dades s'analitzen a partir d'un any, el 2023, que va ser molt favorable per al sector, de manera que s'observaran creixements importants en la despesa sigui quina sigui la destinació, però els principals augments provenen més de localitzacions menys càlides. La comparació de la despesa es va fer entre els anys 2019 i 2023 i s'ha de tenir en compte que l'any passat hi va haver més turistes i que, en els quatre anys transcorreguts, també ha crescut l'IPC –especialment el 2022 i el 2023–. Fetes aquestes consideracions, la despesa amb targetes de CaixaBank l'any passat era un 45% superior a 2019 en destinacions amb temperatures mitjanes anuals inferiors a 17 graus, i entre un 25% i un 35% superior en les més caloroses. Hi ha entre deu i vint punts percentuals de diferència en el creixement. Tot un indicador de cap on poden anar els trets turístics en els anys vinents. Un aspecte afegit: allà on el diferencial és més gran és en els municipis costaners. El turisme més afectat és el de sol i platja. El que més depèn de l'atzar del clima.

Donades les conclusions que s'extreuen del seu informe el centre d'estudis de l'entitat bancària apunta alguns dels reptes que hauria d'afrontar el sector turístic si vol ser veritablement proactiu davant de la potencial pèrdua de clients que comportaria la consolidació de l'augment de les temperatures que augura l'experiència de les onades

de calor dels últims estius. Diu que seria necessari desenvolupar infraestructures resistents al clima, repensar experiències turístiques, assegurar la comoditat dels visitants, en una actuació compatible amb la promoció de pràctiques que ajudin a reduir la contribució del sector turístic a l'escalfament global. Una reflexió que contrasta amb la resposta d'un representant del sector que recull el digital *Nació*, "si fa més calor, tindrem temporades més llargues", diu el president de la Federació Empresarial d'Hostaleria i Turisme de la província de Tarragona. Saludar l'escalfament global com una notícia positiva en comptes d'un esperó per al canvi és el camí més directe a la caiguda lliure.

Semblen en canvi més interessants les aportacions del vicepresident d'Exceltur, una entitat que aplega alguns dels principals operadors turístics. Després de destacar el fort creixement del sector l'últim any, i aventurar que el sector camina cap a una aportació en el PIB de fins al 13,8% l'any que ve, José Luis Zoreda es pregunta si aquest creixement és "sostenible" i, fins i tot, si és "desitjable".

"Cal produir una oferta turística de més valor afegit i que hi hagi una major acceptació ciutadana sobre aquesta oferta", reflexionava en un fòrum sobre el sector que recull el diari *El País*. "Batre rècords d'afluència no és el nostre objectiu, no s'ha de seguir encoratjant el creixement pel creixement; la ciutadania ha de formar part d'aquest èxit."

És una reflexió interessant. El sector turístic s'ha de plantejar un futur més en clau de canvis que en clau de mantenir el que s'ha fet sempre. S'imposa una necessitat de canvis en el sector turístic i, de fet, de canvis en l'estructura econòmica general per reduir-ne la dependència.

FREPIK

INDICADORS

Caiguda hipotecària

Les hipoteques constituïdes sobre habitatges es van desplomar un 27,2% al novembre en comparació amb el mateix mes de l'any anterior, fins a les 5.140, segons les dades provisionals de l'Estadística d'Hipoteques de l'INE. Es tracta del pitjor mes de novembre des del 2020, quan es van signar 4.808 préstecs sobre habitatges. L'import total concedit baixa encara més, un 31%.

Audiovisual en expansió

El sector audiovisual català va facturar 7.566 milions d'euros el 2023, un 6,9% més que el 2022, segons conclou un estudi d'Acció en col·laboració amb el Clúster Audiovisual de Catalunya amb motiu de la celebració de l'Integrated Systems Europe (ISE). L'informe indica que a Catalunya hi ha 4.000 empreses del sector, un 8% més que el 2022, i que dona feina a 37.000 persones, un 14% més.

ALEGRIA INTERIOR

Antoni Lacueva / antoni@mindfulness-barcelona.com

Les quatre claus del benestar: la resiliència

El Dr. Richard Davidson, neurocientífic i fundador del Center for Healthy Minds, durant la conferència "Mindfulness i benestar a la feina" esmenta les quatre claus per potenciar el benestar.

Richard Davidson és neurocientífic, professor de psicologia i psiquiatria de la Universitat de Wisconsin-Madison, que ha dedicat gran part de la seva investigació als sistemes neuronals que són responsables del benestar emocional.

En els seus estudis ha utilitzat diferents tècniques neurològiques, com per exemple la ressonància magnètica, la tomografia per emissió de positrons o l'encefalograma, entre d'altres, per analitzar diferents formes i estats de meditació.

Davidson explica que el benestar és una habilitat i, per tant, pot ser practicada i enfortida, i considera que l'individu en pot desenvolupar la felicitat i ha definit i investigat els quatre components fonamentals que determinen el benestar:

- 1.- Resiliència.
- 2.- Perspectives positives.
- 3.- Atenció conscient.
- 4.- Generositat, bondat, compassió.

En aquest article se centra en allò fonamental sobre la resiliència. En termes generals, la resiliència és la capacitat per recuperar-se d'una adversitat i enfortir-se amb aquesta experiència.

Per Davidson, aquesta capacitat es troba estretament vinculada amb el concepte budista del no aferrament o "no apego". Així, el que moltes vegades suposaria la veritable dificultat és la resistència al canvi.

La resiliència és una de les claus del benestar: tota persona està exposada a les adversitats. Per tant, si una persona és capaç d'acceptar aquests mals moments i fluir-hi, interpretant-los com un espai de creixement, serà més complicat que es quedi en el malestar. No podem evitar que certes coses ens passin, però sí com responem davant seu.

Segons investigacions realitzades per Davidson i el seu equip al seu CHM, les persones que mostren una recuperació més ràpida en certs circuits neuronals claus tenen més nivells de benestar.

Aquests circuits es poden alterar per la pràctica regular i senzilla del *mindfulness*. A diferència dels altres components del benestar, aquesta pràctica necessita molt de temps, no és una cosa que passi ràpidament, però per descomptat és molt important i motivadora.

El potencial que té una persona per superar un fet traumàtic sobrevingut constitueix un escut protector del benestar emocional. Així que aquells individus que són capaços de recuperar ràpidament certs circuits neuronals presenten majors nivells de benestar emocional. No és una volta a l'estat anterior, sinó un aprenentatge que enforteix l'individu i desenvolupa qualitats que li seran útils en el futur.

COM ES FORMA LA RESILIÈNCIA?

Aquesta transformació no és potestat d'alguns individus amb habilitats especials, sinó que és resultat de les mateixes interaccions del subjecte, del seu ambient vital i condicions de vida.

QUINS FACTORS INFLUEIXEN EN EL DESENVOLUPAMENT DE LA RESILIÈNCIA?

Si volem alimentar el desenvolupament de la resiliència es poden potenciar certs factors que influeixen en la construcció:

■ **RELACIONS SOCIALS:** Disposar d'un cercle social ampli i ric. Comptar amb bones relacions tant familiars com extrafamiliars, on predominin l'afecte, la comprensió, la comunicació i l'aferrament.

■ **CAPACITAT D'ASSOLIMENT:** Ser capaç d'establir objectius petits i avançar-los.

■ **MANEIG D'EMOCIONS:** Tenir capacitat per conèixer i manejar els sentiments, els impulsos i les emocions.

■ **HABILITATS SOCIALS:** Disposar de destresa en les habilitats comunicatives, així com capacitat per resoldre problemes en les relacions.

COM DESENVOLUPAR LA RESILIÈNCIA?

Es pot treballar per construir resiliència a diversos nivells: individual, familiar o grupal. Per això hi ha determinades estratègies que podem promoure:

■ **AUTOCONEIXEMENT:** Conèixer-nos a nosaltres mateixos, saber què ens agrada i què no, les nostres limitacions, les nostres fortaleces, facilitarà trobar solucions als nostres problemes.

■ **AUTOCURA:** Cuidar-nos, tant físicament com psicològicament. Ens hem de tolerar més i ser més generosos amb el nostre autoconcepte. Tampoc no hem de descuidar el nostre cos. El bon estat físic ens proporcionarà força per fer front als reptes de la vida.

■ **XARXES SOCIALS:** Establir relacions socials riques i satisfactòries. Seran pilars de suport quan ens puguem trontollar. Crear i mantenir vincles rics en qualitat i quantitat.

■ **APRENDRE:** Extreure conclusions objectives de successos passats. Entendre com els hem superat, quines estratègies han estat útils i quines no. Superant les pors d'avui eliminarem les pors del futur.

■ **SABER DECIDIR:** Aprendre a prendre decisions. La vida està plena de cruïlles en què cal triar. Coneixent-nos serem més capaços d'escollir l'alternativa més adequada.

Potenciar la resiliència crea individus optimistes, segurs de si mateixos, capaços de fer front i superar reptes. Individus més saludables i feliços.

HORÒSCOP

Roser Bona

Del 02-02-2024 al 08-02-2024

ÀRIES (Del 21 de març al 20 d'abril)

El sector laboral és protagonista, potser perquè no trobes feina o perquè vols jubilar-te com més aviat millor. Una amistat pot desaparèixer, però també n'entren de noves.

TAURE (Del 21 d'abril al 20 de maig)

L'ego pot jugar-te una mala passada i et mostres altiu. Et sents més actiu i amb ganes de fer coses. Si tens parella podríeu tenir algunes diferències que caldrà tractar.

BESSONS (Del 21 de maig al 21 de juny)

Trobes suport en la família o una amistat i això t'encoratja a seguir amb els teus objectius. Programes un viatge per aquest any que et fa molta il·lusió des de fa temps.

CRANC (Del 22 de juny al 21 de juliol)

T'anirà bé cuidar més els petits hàbits diaris per millorar la salut. Etapa de canvis. Alguns poden ser superficials, però d'altres arriben per canviar les coses d'arrel.

LLEÓ (Del 22 de juliol al 23 d'agost)

Si amb la parella teniu diferents maneres de veure la vida, potser caldrà acceptar-ho i parlar amb calma. A la feina pots conèixer una persona amb qui sorgirà atracció.

VERGE (Del 24 d'agost al 23 de setembre)

Les qüestions laborals ocupen els teus pensaments i fins i tot poden treure't el son. Et dones algun caprici, com ara una escapada de cap de setmana o surts de compres.

BALANÇA (Del 24 de setembre al 23 d'octubre)

Si en el passat t'agradava trencar cors i tenir aventures, ara prefereixes una mica més d'estabilitat. La família tendeix a augmentar i podries ser pare/mare o avi/àvia.

ESCORPÍ (Del 24 d'octubre al 22 de novembre)

L'ambient familiar pot estar tens perquè no us poseu d'acord en un tema comú. Si vols tenir una relació, hi ha més opcions i et costa decidir. Surts a comprar tecnologia.

SAGITARI (Del 23 de novembre al 21 de desembre)

Podria ser que una experiència et faci sortir de la zona de confort i hagis de deixar alguna cosa enrere. Bon moment per conèixer gent amb qui tens interessos comuns.

CAPRICORN (Del 22 de desembre al 20 de gener)

Pots sentir-te una mica neguitós. Parlar dels problemes amb algú de confiança et farà molt de bé. En un assumpte de salut, insisteix, no et quedis amb una sola opinió.

AQUARI (Del 21 de gener al 19 de febrer)

Pots tenir interessos variats i que no sàpigues quina decisió has de prendre. No et precipitis. Experimentes una passió oculta per algú, però ho intentes dissimular.

PEIXOS (Del 20 de febrer al 20 de març)

La teva intuïció et pot guiar en el sector social i sabràs amb més certesa en qui pots confiar. Per resoldre un conflicte que té lloc a la feina, fas cas a l'experiència.

CINEMA

LA CRÍTICA DE LA SETMANA

Joan Millaret i Valls

'Pobres criatures'

De Yorgos Lanthimos

Empoderament femení

Després d'una provocadora trajectòria en el cinema grec, Yorgos Lanthimos va apostar per visions futuristes de caràcter distòpic que van significar el seu salt al cinema internacional i de gran pressupost a films com *La langosta* (2015) i *El sacrifici de un ciervo sagrado* (2017). Després el realitzador grec va viatjar al passat amb *La favorita* (2019) a través d'un extravagant retrat històric allunyat de les mirades més convencionals i encartonades.

Ara Yorgos Lanthimos estrena la magistral *Pobres criatures*, en què transcendeix la típica producció d'època per crear un temps imaginari, alimentat alhora d'elements de ciència-ficció i de passat victorià.

Pobres criatures és una luxosa i bigarrada producció britànica que adapta la novel·la homònima de l'escocès Alasdair Gray i en la qual Lanthimos repeteix de nou amb Emma Stone després de *La favorita* per regalar-li el millor paper de la seva carrera artística, més enllà del seu rol també com a productora.

L'última follia creativa del cineasta grec, rodada de nou en anglès, és una meravellosa bogeria frankensteniana plena d'imaginació desbordant i d'idees radicals que esbossen l'empoderament femení d'un cos

de dona renaixut i modelat a cops de bisturí, Bella Baxter (Emma Stone).

La pel·lícula compta amb una reformulació de la figura del Mad Doctor, aquí un deformat i grotesc Doctor Godwin Baxter (Willem Dafoe), pare artístic de la pobra criatura Bella. Bella és un experiment que aprèn de viure de nou i que opta per defugir el matrimoni per llançar-se a l'aventura amantoria amb un seductor Duncan Wedderburn (Mark Ruffalo) a la recerca de la llibertat plena i la transgressió de totes les normes. Completen el repartiment d'aquesta pel·lícula absolutament enlluernadora actors i actrius com Hanna Schygulla, Margaret Qualley, Rami Youssef o Christopher Abbott.

Pobres criatures és una visionària i estrambòtica pel·lícula de caràcter feminista, estèticament enlluernadora, amb profusió de plans distorsionats i amb un disseny de producció excepcional. I és que el film de Yorgos Lanthimos va guanyar en el Festival de Venècia, es va exhibir en rang de projecció especial de la Secció Fantàstica del Festival de Sitges, i ara, arribat el moment de la seva estrena en sales de cinema, veiem com acaba de rebre 11 nominacions als Oscars de Hollywood, entre les quals, millor pel·lícula, millor direcció i millor actriu.

OFERTA CULTURAL

M. Erra / T. Terradas

'El Petit Príncep' fa parada al Teatre Auditori de Granollers

'El Petit Príncep'. Teatre Auditori de Granollers. Divendres, 2 de febrer, 20.00h. Dissabte, 3 de febrer, 12.00, 17.00 i 20.00h.

El musical d'*El Petit Príncep* fa 10 anys i aquest cap de setmana aterra a Granollers. L'espectacle que presenten Àngel Llàcer, Manu Guix i La Perla 29 combina música, cançons d'estils diversos, intèrprets, so de 360° i una escenografia visual espectacular amb *mappings*, projeccions i animacions.

Pelat i Pelut, amb nou disc a Vic

'Termomix', de Pelat i Pelut. Sala Joaquim Maideu de L'Atlàntida, Vic. Dissabte, 3 de febrer, 22.00h.

El grup osonenc presenta a L'Atlàntida el seu nou disc, amb el qual fan un gir notable amb noves sonoritats i estils que van més enllà de la rumba catalana per connectar amb sonoritats i ritmes llatins o electrònics. En el disc hi han col·laborat artistes com Alguer Miquel, Alba Armengou o el murcià Muerdo.

CINECLUB

'Joyland'

Pakistan, 2022. Dir.: Saim Sadiq. En Haider (Ali Junejo), el fill més jove d'una clàssica família patriarcal de Lahore, s'uneix en secret a una companyia teatral de dansa eròtica i s'enamora de la Biba (Alina Khan), una jove i ambiciosa estrella trans. La seva història d'amor impossible acabarà fent sortir a la llum les frustracions, l'asfíxia i l'opressió que pateixen tots els membres de la família. Un film commovedor, amb una gran càrrega emocional i una lluminositat especial. Però al seu país, la presència d'una protagonista trans i el context LGTBI en què es desenvolupa la història van provocar la prohibició inicial del govern a la seva estrena i encara no s'ha pogut veure en algunes zones de majoria islàmica. No obstant això, va ser seleccionada per representar Pakistan als Oscars del 2023.

CINECLUB VIC
Dimarts, 6 - 20h
VO en panjabi amb subtítols
L'Atlàntida Vic

'Els colors de l'incendi'

França, 2022. Dir.: Clovis Cornillac. Febrer de 1927. Després de la mort de Marcel Péricourt, la seva filla Madeleine pren les regnes de l'imperi financer del qual és hereva. Però un tràgic esdeveniment la portarà pel camí de la ruïna. Davant l'adversitat dels homes, la corrupció del seu entorn i l'ambició que l'envolta, Madeleine haurà de fer tot el possible per sobreviure i tornar a construir la seva vida. Tasca més difícil encara en una França que observa, impotent, els primers colors de l'incendi que devastarà Europa. Madeleine recorre a una gran intel·ligència i energia per dur a terme la seva terrible venjança. Una història on es barreja la ficció amb esdeveniments històrics sobre l'evolució social i científica de la societat francesa durant els anys previs a la Segona Guerra Mundial.

AC GRANOLLERS
Divendres, 2 - 19h (VOSC)
Dissabte, 3 - 18h (VCAT)
Diumenge, 4 - 19h (VOSC)
Cinema Edison

